

Træng nu paa dette Omraade, og det ikke mindst lige over for de senere Aars økonomiske Udvikling, som i det hele taget har lagt et meget haardt Tryk paa hele Befolkningen baade de bestidende og Arbejderne, som derfor føle Træng til at faa gjort noget i den Retning, her er Tale om, men det gør saa vist ikke Regeringen. Den har funnet klare sig godt ved at sse Penge ud til uproduktive Anlæg, men jeg tror ikke, at Befolkningen i Vængden klarer sig derved; skal den klare sig, maa det være med en økonomisk Husholdning, og derved forstaar jeg saa Pengenes Anvendelse til produktive Djemed, selv om man undertiden skal laane de Penge. Jeg behøver ikke at fortælle de Herrer, der have med Drift at gøre, ogsaa den ærede Indenrigsminister, at det kan mange Gange være overordentlig økonomisk at sætte sig i Gæld for at bringe sin Bedrift fremad. Det samme kan være Tilfældet for et Land, naar det gælder om Samsærbedjelsmidlernes Udvikling og om Fremme af det økonomiske Velvære. Det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) ser fuldstændig forfæret derpaa, naar han tror, at vi staa lige over for en Regeringstræng; den Træng, vi staa over for, naar vi tale om Jærnbaner og Jærnbaneanlæg, er en Træng hos Befolkningen og Landet til at komme ud af den døde Tilstand, hvori Produktionen har ligget, for saa vidt angaar Lovgivningsmagtens Indblanding deri, og det er dette Krav, jeg har tilladt mig at hentyde til. Hvis det ærede Medlem nu giver mig nogen som helst Udset til, at han kunde komme paa en saa god Fod med Indenrigsministeren, at de to Forening kunde tømme os nogle Millioner af Statskassen til Jærnbaner, saa renoncerer jeg foreløbig og vil gerne vente et Aarstid og se, om det ærede Medlem kan bringe os dertil. Hvis det ærede Medlem, derimod ikke tør troste sig til at give nogen Udset i den Retning, ikke tør vove en Paastand om, at vi af den nuværende Beholdning i Statskassen nok kunne faa en Del Millioner til Jærnbaner, saa staa jeg vedblivende paa mit principale Standpunkt og siger: Det, det først og fremmest gælder om, er at gøre noget nyttigt for Landet, og her paa dette Omraade saa vi ikke gjort noget nyttigt, naar vi ikke delvis i hvert Fald inddetomme de Krav, der ere stillede fra Regeringens Side.

Brandes: Jeg forstod ikke ganske det ærede Medlem, der nu satte sig, naar han i Begyndelsen af sit Foredrag sagde, at jeg havde gjort denne Sag til en Programsag; det er et Ord, der i og for sig ingen Ting

figer. Jeg har udtalt min bestedne Mening om denne Sag og har sagt, at for mig stod det, at gaa til Statslaan selv lige over for produktive Foranstaltninger som Jærnbaner, som en Umulighed under den nuværende Regering. Om dette er et Program, synes jeg dog, der kan disputeres. Det er ganske sikkert en Stilling at indtage til denne Sag, men mere kan det ikke gøres til, det er en Stilling, som jeg indtager nu, og som jeg ikke tror, at noget kunde foranledige mig til at fravige. Naar det ærede Medlem samtidig sagde, at disse Lapperier skal man ikke gøre til en Programsag, forekommer det mig dog, at det ærede Medlem talte meget varmt for Betydningen af de Jærnbaner, som han paatænkte at anlægge ved Hjælp af Statslaan, og hvis Jærnbannerne have en saa overordentlig Betydning her til Lands, hvis der er saa stor Træng fra Folkets Side til at faa Jærnbaner, hvad der er Tilfældet for adskillige af disse Baners Vedkommende, saa kan man ikke paa en Gang kalde det for Lapperier og samtidig tale om den uhyre Betydning, som Sagen har. Er Sagen af saa stor Betydning, er der ikke det mindste at indvende imod, at det bliver en af de Sager, vi gaa til Valg paa. Det ærede Medlem ved jo godt, at vi gaa til Valg paa mange Sager, den vigtigste af dem er det konstitutionelle Spørgsmaal, og det er i dette Tilfælde ikke ganske sikkert, om ikke det konstitutionelle vil komme til at spille en overordentlig Rolle med Hensyn til det Spørgsmaal, det her drejer sig om, hvorledes man skal staffe Midler til Beje til de Jærnbaner, Befolkningen trænger til. Det ærede Medlem svarede intet paa, hvad jeg havde sagt om selve Pengenes Anbringelse her i Landet i Ojeblikket i Statskassen. Det, som for mig er det allervigtigste, er, at der faktisk er Penge i Statskassen, og at det ikke gaar an, at det her i Tinget uimodsagt siges, at der intet er. Naar der er 32 Millioner i Statskassen, saa kan man ikke her i Tinget staa op og sige: Nu ere vi saa nær ved Statskassens Bund, at vi ikke have Penge til saa produktive Foranstaltninger som Jærnbaner. Der er jo 32 Millioner i Statskassen, og jeg ser ikke, hvorfor disse Penge skulle bruges til andet end produktive Foranstaltninger, hvad enten det nu bliver Jærnbaner eller ikke. Desuden staa det saaledes her, at Regeringen Aar for Aar har større Indtægter af de indirekte Statter end tidligere. Der er ikke, naar man ser hen til de Statsregnskaber, der ere afgivne her i Landet, andet at se end stigende Indtægter af de indirekte Statter. Der behøves folgelig intet Statslaan, hvis Regeringen vil følge Folke-